

fremadrettet perspektiv, hvorunder det vurderes, hvad der på længere sigt vil være det bedste for barnet.

Ministeriet kan tilslutte sig udvalgets anbefaling om, at det i samværssager, hvor en bopælsforælder uden rimelig grund søger at hindre samværet, så tidligt som muligt gennem en børnesagkyndig undersøgelse søges afklaret, hvad grundlaget for hindringen af samværet er. Det er vigtigt tidligt at få afdækket konfliktens kerne og herefter gennem tilbud om børnesagkyndig rådgivning og konfliktmægling mv. forsøge at få forældrene til at forstå barnets perspektiv.

Ministeriet finder herudover, at der er behov for, at tilfælde af samværschikane søges imødegået bedst muligt ved både statsforvaltningerne og domstolene. Har statsforvaltningen – efter den fornødne oplysning af sagen – truffet afgørelse om, at det er bedst for barnet, at der er samvær, bør der gribes ind, hvis det konstateres, at samværet (fortsat) hindres uden påviselig grund.

Ministeriet foreslår derfor, at fogedretterne får adgang til at fastsætte erstatningssamvær under en sag om tvangsfuldbyrdelse af samværet i fogedretten. Der henvises til § 3, nr. 13 (retsplejelovens § 536), i forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af forældreansvarsloven (Behandling af retssager om forældremyndighed og tvangsfuldbyrdelse), som er fremsat samtidig med dette lovforslag. Forslaget skal ses som et redskab for fogedretterne til at effektivisere fuldbyrdelsen af samværet i de tilfælde, hvor bopælsforælderen chikanerer samværet. Bestemmelsen giver fogedretten mulighed for at tilrettelægge fuldbyrdelsessagerne på en mere hensigtsmæssig måde, f.eks. ved at give erstatningssamvær i ”bopælsforælders weekend”, så det sikres, at den løbende kontakt til samværsforælderen ikke afbrydes eller forhindres unødigt.

4.11. Øvrige områder

4.11.1. Orienteringsretten mv.

4.11.1.1. Gældende ret

Det fremgår af den gældende lovs § 19, stk. 1, at den forælder, som ikke har forældremyndigheden over et barn, har ret til at få orientering om barnets forhold fra skoler, børneinstitutioner, social- og sundhedsvæsenet, private sygehuse samt privat praktiserende læger og tandlæger. Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 387 af 14. juni 1995 om forældremyndighed og samvær, og adgangen til orientering omfattede dengang skoler, børneinstitutioner samt social- og sundhedsvæsenet. Den 1. oktober 2004 blev adgangen til orien-

tering udvidet til også at omfatte private sygehuse samt privatpraktiserende læger og tandlæger. Bestemmelsen har til formål at styrke mulighederne for den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, for at følge barnets opvækst og fremskridt og holde sig orienteret, hvis der er problemer eller lignende.

De myndigheder og institutioner, der er omfattet af bestemmelsen, er skoler, børneinstitutioner og social- og sundhedsvæsenet, samt private sygehuse og privatpraktiserende læger og tandlæger. Der kan både være tale om institutioner, der er en del af den offentlige forvaltning og dermed omfattet af reglerne i forvaltningsloven og offentlighedsloven, og om private institutioner, for hvilke reglerne i forvaltningsloven og offentlighedsloven ikke gælder. Bestemmelsen pålægger de omhandlede myndigheder mv. efter anmodning at give den pågældende forælder orientering om barnet, typisk i form af mundtlige oplysninger. Der må dog ikke gives fortrolige oplysninger om forældremyndighedsindehaverens forhold, og myndigheden eller institutionen kan nægte at give oplysninger, hvis det er til skade for barnet.

De oplysninger, som den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, har ret til at modtage orientering om, er de samme oplysninger, som forældremyndighedsindehaveren kan få fra myndigheden mv. Dette kan f.eks. være oplysninger fra skolen om barnets standpunkt, faglige udvikling, trivsel og problemer. Såfremt forældremyndighedsindehaveren som følge af tavshedspligtsregler er afskåret fra at få oplysninger om barnet, vil den anden forælder heller ikke kunne få sådanne oplysninger. Afgrænsningen af adgangen til oplysninger er således den samme for begge forældre.

Myndigheder mv., som er omfattet af bestemmelsen, har således pligt til – efter anmodning – at give oplysninger om barnets forhold til den forælder, som ikke har forældremyndigheden. Den, der har forældremyndigheden, kan ikke gøre indsigelser, og meddelelse af oplysninger kræner ikke tavshedspligten.

Bestemmelsen medfører således et krav på efter anmodning at modtage orientering fra myndigheder mv., men ikke et krav på at modtage *skriftlig* orientering.

Orientering efter bestemmelsen kan således ske ved mundtlige oplysninger eller ved skriftlig orientering, f.eks. ved uddrag af journal, hvis myndigheden mv. vurderer, at en skriftlig orientering er mest hensigtsmæssig. Bestemmelsen indeholder således ikke ret til aktindsigt, og den giver derfor ikke ret til at få udleveret kopier af sagsakter vedrørende barnet i videre omfang end efter de almindelige regler om aktindsigt i offentlighedsloven. Det er således især ved den prakti-